Haagse Vogelbescherming

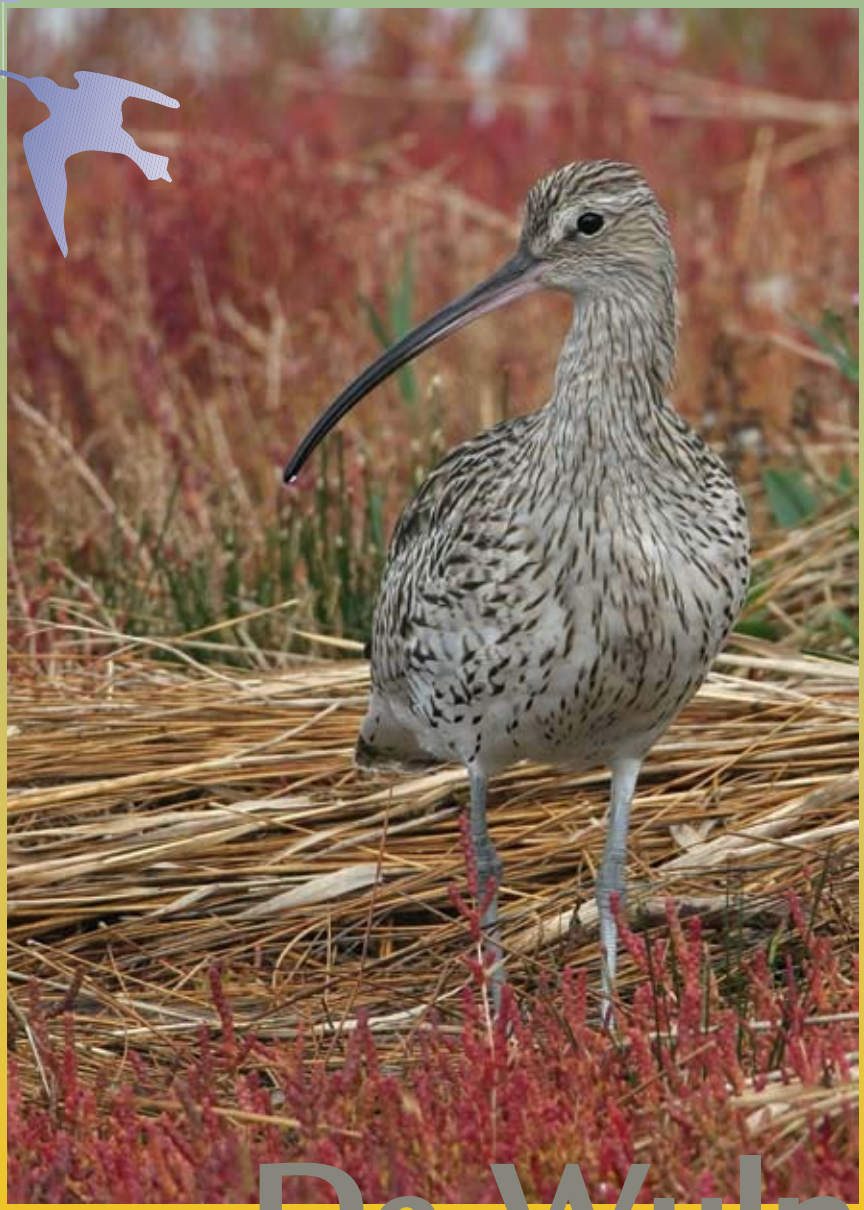

De Wulp

39e jaargang nr. 3 - augustus 2008

De Wulp

39e jaargang, nr. 3, augustus 2008

COLOFON
De Wulp is een kwartaaluitgave van de Haagse Vogelbescherming, die gratis wordt toegezonden aan de leden.

Wulp online
www.haagsevogels.nl

Kopij
Inleveren artikelen (max. 500 woorden) voor de volgende Wulp zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk op 15 oktober 2008.

Redactie
Caroline Walta
E-mail: *dewulp@gmail.com*

De redactie behoudt zich het recht voor om ingezonden artikelen in te korten of niet te plaatsen. Auteurs zijn verantwoordelijk voor de inhoud van hun bijdragen. Publicatie betekent niet dat de daarin vermelde meningen het inzicht van de redactie of van de Vereniging weergeven.

Vormgeving en druk
Pasmans Offsetdrukkerij Den Haag
Oplage: 1300 exemplaren

Contributie
De contributie bedraagt vanaf 2007 minimaal € 12,50 per jaar voor volwassenen; jeugdleden tot 16 jaar gratis; lidmaatschap voor het leven: € 250,00 minimaal. Betaling op gironummer 275200 t.n.v. Haagse Vogelbescherming.

Ledenadministratie
Voor aanmelden van nieuwe leden, adreswijzigingen en contributiebetaling kunt u terecht bij de ledenadministratie:
Ingrid Megens
e-mail: *hvbleden@planet.nl*
Riouwstraat 206, 2585 HZ Den Haag

Foto voorplaat: Eind september verkleurt de zeekraal op de zilte gronden langs de Grevelingen van sappig groen naar vurig rood. Prikkend en tastend met zijn lange gebogen snavel was deze wulp in het drassige terrein op zoek naar voedsel.

Foto: Boudewijn Schreiner

Seizoenen

Het drukke broedseizoen van de vogels ligt inmiddels achter ons. De jongen leren op eigen benen staan. De ouders rusten tijdens de rui. Een groot aantal maakt zich op voor de reis naar het overwinteringsgebied. Deze Wulp neemt u mee op de reis, die een jonge vogel voor het eerst van zijn leven gaat maken.

Verder zorgen meer jonkies voor avontuur, zoals een verrassing op de Haagse ooievaarsnesten en de redding van een Vinex-kraamkamer oeverzwaluwen.

Voor sommige vogels loopt een avontuur minder goed af en word je letterlijk uit een achtertuin geplukt. Maar je kan daar ook nét dat beetje energie opdoen om de finish tegemoet te kunnen vliegen. En anders vangen ze je lieflijk op in het vogelasiel. Begin juli kregen ze daar een burgemeester binnen. Deze keer was het echter geen meeuwensoort.

Bijzondere vogelontmoetingen waren er ook dit seizoen weer. De deelnemers aan de meerdaagse excursie kregen in Friesland een paar niet alledaagse soorten in de kijker, terwijl de uilenliefhebbers dichter bij huis het voornamelijk van hun gehoor moesten hebben.

In het midden van deze Wulp vindt u een vernieuwde weergave van de excursies en andere aankondigingen. Indien u wenst kunt u deze agenda uitnemen. Op de pagina's aan het begin en aan het slot, kunt u meer lezen over de wisseling die inmiddels in ons bestuur heeft plaatsgevonden. Het leven zit nu eenmaal vol wendingen, net als de seizoenen.

OPROEP

De redactie zoekt versterking.
Om aan te sluiten hoeft u geen volleerd schrijver te zijn, of zeeën van tijd te hebben.
Neemt u voor meer informatie contact met ons op.
Graag verwelkomen wij u aan boord.
dewulp@gmail.com

Voorzitterschap in een notedop

In de Wulp van mei 1997 vraagt de toenmalige voorzitter zich af hoe het nu verder moet met de Haagse Vogelbescherming. 'Eigenlijk', zo stelt hij, 'zou je twee bestuursleden extra moeten hebben om de voorzitterstaak te ontlasten'. Ook toen al was er veel werk te doen. Naast het bestuurswerk om de vereniging draaiende te houden, vroeg het externe beleidswerk een hoop extra aandacht van de Vogelbescherming: overleggen en adviezen met en aan de gemeente, bijwonen van raadsvergaderingen, voorlichten van bouwondernemers, etc. Dankbaar werk met veel resultaat. Maar het was ondertussen een dagtaak geworden voor de vrijwillige voorzitter. Toch bleef hij nog twee jaar ambitieus doorwerken met beperkte menskracht binnen het toenmalige bestuur. Waarschijnlijk vanwege die grote werkdruk durfde niemand zich aan te melden voor de aflossing van de wacht.

Tot daar in 1999 opeens vanuit het niets een nieuwe kandidaat werd voorgedragen. Dierenbeschermster Hank Hoogwout had de ambitie de voorzittershamer van Frederik Hoogerhoud over te nemen en kon meteen aan de slag om het 75-jarig jubileum op de rails te zetten. Haar professionele management leverde de vereniging een strakke organisatie op.

Hank zette vaart achter haar ambities. Ook de externe betrekkingen hadden haar aandacht en de oud-voorzitter was nog bij de hand om een paar jaar mee te lopen voor inhoudelijk advies. Management en

Foto: Aletta de Ruiter

vogelkennis gingen samen op pad. Een samenwerking die vruchten afwierp. Afspraken met de gemeente werden verzilverd en ook projectontwikkelaars in de nieuwe vinexwijken hielden zich steeds beter aan de regels van de Flora- en faunawet.

Een hernia haalde een streep door die samenwerking. Hoogerhoud moest zijn taak aan Hoogwout overlaten. Gelukkig had zij met enthousiasme een aantal ondersteunende bestuursleden kunnen aantrekken die met hun verschillende specialiteiten bijdroegen aan de nieuwe bestuursstijl van de HVB.

Toen herhaalde de geschiedenis zich in omgekeerde volgorde. Bij het naderend einde van de bestuurstermijn van Hank (bestuurleden mogen statutair drie termijnen van drie jaar zitting hebben) was het weer moeilijk een kandidaat te vinden. Hoogerhoud, inmiddels hersteld van zijn rugklachten, dacht drie keer na en vond dat hij geschikt was voor een herkansing. Er moest deze keer een extra Algemene

Ledenvergadering aan te pas komen om de nieuwe voorzitter statutair te benoemen. Het is deze keer ook een bijna volledige wisseling van de wacht geworden, want veel zittende bestuursleden namen afscheid op de afgelopen ALV. Gelukkig stond er weer een fris team met veel verenigingservaring paraat.

Vanaf deze plek wil ik de vertrekkende bestuursleden dankzeggen voor hun inspanningen. Hank voor het negen jaar lang energiek aandrijven van de verenigingsmotor. Frits voor zijn inspirerende rondborstigheid, John voor de communicatie en asielbegeleiding, Jaap en Marcel voor hun bestuurlijke en juridische inzet bij het oplossen van verenigingsperikelen en Anne-Marie voor haar vele pennevruchten m.b.t. het secretariaatswerk. Frits, John en Hank zien we terug in de zojuist opgerichte asielbouwcommissie.

Het nieuwe bestuur heeft de vleugels inmiddels uitgeslagen om nieuwe ideeën voor de vereniging te genereren. Het accent van het beleid zal waarschijnlijk wat meer richting bescherming worden verlegd. De stedelijke ontwikkelingen vragen extra aandacht voor onze vogelrustgebieden. De overleggen in de verschillende gemeentelijke adviescommissies kunnen deskundige inbreng gebruiken. En ook de MIC moet nieuw leven worden ingeblazen. Werk genoeg voor een ambitieus team.

Persoonlijk zal ik graag opnieuw kennis komen maken met alle commissies. Laat ons weten wat er binnen de vereniging speelt en waar we kunnen ondersteunen. Of schuif eens aan bij een bestuursvergadering om te weten hoe we met de verenigingsbelangen omgaan.

Met vogelvriendelijke groet
opnieuw uw voorzitter
Frederik Hoogerhoud

TEKST EN TEKENING FREDERIK HOOGERHOUD

Augustusmorgen

Haast onmerkbaar
kruipt de zon
door 't stille bos
bomen dromen
traag ontwaken
door de warme ochtendgroet
oud en jong
recht en krom
licht omspeeld
hangen gewichtloos kruinen
wachtend op de nieuwe dag
bovenin zoemt kriebelpoot
gepakt door snavelsnel
de bonte vliegenvanger
in het riet zingt zacht
de kleine karekiet
en op de plas
drijven stille eenden
knort de fuut
en jij?
Jij slaapt??

De nieuwe bemanning stelt zich voor

DOOR ALETTA DE RUITER

Op de extra Algemene Ledenvergadering van 27 juni jl. werd niet alleen de nieuwe voorzitter officieel geïnstalleerd, maar namen ook zes bestuursleden afscheid. Voorzitter en secretaris vanwege hun verstreken bestuurstermijn en de overige vier leden om persoonlijke redenen. Even leek het of de drie overgebleven bestuursleden het gewicht van de vereniging alleen moesten dragen, omdat de agenda niet voorzag in een bestuurswisseling. Het kostte enige moeite de statutair vereiste nieuwe bestuursleden gekozen te krijgen. Een laatste duwtje van een door Wim Kooij ingediende motie beslechtte het geding. Zodat we u nu het hele team kunnen voorstellen.

Marianne Hoeing-Kramer (1954) is sinds 1994 actief binnen de HVB als medebeheerder van een vogelrustgebied. De fijne kneepjes van het vak leerde ze van Noor Gietema om later, vanaf 2000, samen met partner Rick de vogeltuin Ockenburgh onder haar hoede te nemen. In de periode 1999 tot 2004 verzorgde ze de jeugdpagina voor de Wulp. Marianne heeft zich opgeworpen om als toekomstig penningmeester de financiën van de HVB onder haar hoede te nemen. Een functie die ze eerder bij de scouting heeft vervuld. Tot zover de vrijwillige inzet van haar vrije tijd. In het dagelijks leven heeft Marianne een carrière in het onderwijs achter de rug. Is begonnen als leerkracht in het basisonderwijs en is momenteel verbonden aan de Haagse Hogeschool.

Rogier Mos (1980) is als jongste telg van het nieuwe bestuur beslist geen nieuwkomer binnen de HVB. Als jeugdige natuurliefhebber raakte hij op zijn 16e betrokken bij de vogeltuin Paroussia. Eric Evers herkende zijn fascinatie voor vogels en maakte hem jeugdlid van de HVB. Rogier steekt graag de handen uit de mouwen binnen de Vogelreservaten. Na Paroussia hielp hij in de Schierbeektuin om uiteindelijk een eigen reservaat op de eilandjes van Meer en Bos te gaan beheren. Maar daarnaast vond duizendpoot Rogier ook nog tijd om na school en op zondagmiddag in het asiel te helpen. Tien jaar lang lapte hij daar niet alleen verzwakte vogels op en hielp bij de wintervoedering, maar repareerde tevens alle technische mankementen in de asiel-accommodatie. En omdat hij toch al bijna al z'n vrije tijd besteedde aan de Vogelbescherming, assisteerde hij eveneens bij de Vogelwachterscursus die hij daarna 2 jaar zelfstandig draaide. De eerste website van de HVB was van de hand van Rogier en de PR-commissie, waarvan hij momenteel deel uitmaakt, is blij met zijn inzet. In het dagelijks leven vult de techniek een groot deel van de dag, want naast zijn passie voor vogels loopt Rogier heel erg warm voor automobielen.

Ton Haase (1957) behoort al bijna tot de generatie oude getrouwen binnen de vereniging. Als jeugdlid ging hij in 1975 met Adri Remeeus, Jan van Duyvendijk en Peter Meininger op stap. Zeetrektellingen doen op de pier van Scheveningen. Die jeugdervaringen kwamen later goed van pas bij het leiden van excursies. Hij werd in 1998 gevraagd voor de Commissie Excursies en Lezingen, waarvan hij later voorzitter werd. Ton is een fervent organisator en excursieleider. Bijna altijd is hij te vinden bij de excursies, reizen en lezingen van de CEL. Het is dan ook vanzelfsprekend dat Ton, na negen jaar CEL, nu bestuursvertegenwoordiger van diezelfde commissie wordt. De buitenlucht die hij in het weekend met de HVB opdoet gebruikt hij door de week als inspiratiebron voor zijn advocatenpraktijk.

Aletta de Ruiter (1954) had al een hele vrijwilligerscarrière achter de rug toen ze gevraagd werd te assisteren bij het maken van het boek 'Broeders, Trekkers en Dwalers'. Als eindredacteur beviel de samenwerking met de auteurs zo goed dat een lidmaatschap van de HVB niet uit kon blijven.
Toen het boek eenmaal van de pers was gerold, kwam de PR-commissie in zicht en zorgde ze voor de nieuwe folder van de Vogelbescherming. Als journalist met een groene opleiding zet ze zich ook in voor andere natuurbeschermingszaken binnen Den Haag. Voor de AVN geeft ze het kwartaalblad Haagwinde uit. Een nieuw voorlichtingsblad over het Groen van de Hofstad. In het bestuur van de Vogelbescherming zal ze zich gaan bezighouden met secretariaatswerkzaamheden en ondersteuning bieden aan de redactie van De Wulp.

Idde Lammers (1969) mag als enig overgebleven lid van het oude bestuur de fakkel van het HVB-beleid overdragen. Idde was binnen de HVB eerder actief als lid van de kascommissie en nam in 2007

zitting in het bestuur. Van professie journalist en fotograaf voelde hij zich al snel aangetrokken tot de PR van de vereniging. In het afgelopen jaar organiseerde hij de totstandkoming van de HVB-stand op de Stadsvogelconferentie en gaf hij succesvolle adviezen voor de ledenwerfacties. Idde werkt als freelancer voor diverse natuurbladen van o.a. Vogelbescherming Nederland en Zuid-Hollands Landschap. Vanuit zijn contacten met deze organisaties kan hij een belangrijke schakel vormen voor het netwerk van de HVB.

Frederik Hoogerhoud (1942) captain of the crew, heeft van alle bestuursleden zonder twijfel de langste staat van dienst binnen de HVB. Frederik loopt al vanaf zijn 15e jaar mee met de vogelwacht in de duinen. Heeft daar 10 jaar lang de meeuwenkolonie beheerd. Werd in 1963 lid van de HVB en zette zich sinds die tijd onafgebroken voor de vereniging in. Zowel met uitvoerende taken als bestuurs- en beleidstaken. Had jarenlang 450 nestkasten onder zijn hoede, beheerde 25 jaar lang twee vogelreservaten, coördineerde de totstandkoming van het eerste asiel aan de Westvlietweg en toen dat wegviel organiseerde hij vier vervangende vogelopvangadressen, als voorlopers van het huidige vogelasiel in Meer en Bosch. Frederik zat van 1980 tot 1985 in het bestuur en was voorzitter van 1995 tot 1999. Hij vulde jarenlang de Wulp met zijn bijzondere vogelverhalen, was medeauteur en illustrator van het boek 'Broeders, Trekkers en Dwalers', leidde excursies en gaf lezingen tussen de bedrijven door.
Daarnaast had de MIC zijn bijzondere aandacht. Hij beschermt vogels met de Flora- en faunawet in de hand. En startte, samen met Tom Loorij, overleggen met projectontwikkelaars over de bescherming van vogels op bouwterreinen en zorgde dat de gemeente verordeningen in het beheer opnam om het broedseizoen te respecteren. Voor die staat van dienst binnen de vereniging kreeg hij niet alleen de Gouden Wulp, maar werd hem in 1999 ook het erelidmaatschap uitgereikt. Van toenmalig wethouder Jan Ewout van der Putten ontving hij in 1998 de Bronzen Boom voor zijn bevlogen inzet voor de bescherming van de natuur en de vogels in Den Haag. Al die lauwerkransen zijn echter geen reden om in een luie stoel te gaan zitten, vindt Frederik. De passie voor vogels is gebleven en als de vereniging weer een voorzitter nodig heeft, dan is hij beschikbaar.

Bischof

• Advies - aanleg - onderhoud
• Sierbestratingen
• Vijvers
• Interieurbeplanting

Landscaping
070 - 419 03 03
directlijn
06-53490303

Veursestraatweg 106
2265 CG Leidschendam

De eerste reis

DOOR YVONNE VAN DE PITTE

In de maand augustus trekken al veel vogels weg, waaronder jonkies, die de reis voor het eerst gaan maken. Zoals de tuinfluiter en de fitis, die vroeg vertrekken en lange afstanden afleggen. Al in de vroegste stadia in het ei zijn zij voorbestemd, zich te ontwikkelen tot langeafstandstrekkers. Allerlei ingewikkelde biologische processen zijn erop gericht hen voor te bereiden op de lange reis die zij helemaal in hun eentje als jonge onervaren vogel zullen maken.

Gemaakt voor de reis

Enige weken nadat zij het nest hebben verlaten, worden de jonge vogels door de ouders aan hun lot overgelaten. Het vogeltje is nu zelfstandig en trekt er alleen op uit. Het zal pas weer contact krijgen met soortgenoten als het gaat paren in het volgende, zijn eerste, broedseizoen.

Tot nu toe heeft zijn ontwikkeling zich razendsnel voltrokken. Het gewicht is verdubbeld, vleugelspieren zijn sterk geworden en door een verandering in voedselopname (meer vruchten en bessen die veel koolhydraten bevatten) is er een begin gemaakt met het opslaan van de nodige vetreserves. Zodoende is het vogeltje lichamelijk gereed om de lange reis te beginnen. Alvorens het een aanvang maakt met zijn reis, neemt gedurende enige tijd zijn activiteit tijdens de middag af. Hij doet soms een tukje en raakt zo ingesteld op een nieuw tijdschema, want zijn lange tocht zal hij gedurende de nachtelijke uren gaan afleggen.

Klok

Waarom tijdens de nacht? Men veronderstelt om de volgende redenen: een kleinere kans om door predatoren gepakt te worden; tijdwinst omdat er tijdens de dag gefoerageerd kan worden; minder risico van uitdroging en onderkoeling en ook de mogelijkheid gebruik te maken van de sterrenhemel als kompas.

Hoe is het mogelijk dat zoiets allemaal is opgeslagen in zo'n miniem lijfje! Een gevolg van eeuwenlange evolutie en aanpassing. Want op een moment in augustus, is het zover. Zijn inwendige klok geeft het signaal dat het de hoogste tijd is om te vertrekken.

Tegen de avond gaat het vogeltje vrij hoog in de vegetatie zitten. Zo'n half uur tot drie kwartier na zonsondergang vliegt hij op, tenzij hij wordt opgehouden door zware regenval. De richting hoeft

hij niet te zoeken, die is genetisch bepaald. Als vogelpeuter is hij al vertrouwd geraakt met de sterren en constellaties van de nachtelijke hemel, met inbegrip van de stilstaande poolster. Ook oriënteert hij zich op het magnetisch veld van de aarde.

Hindernissen

De eerste etappe van zijn trektocht is betrekkelijk kort en na enige uren vliegen zal hij, terwijl het nog donker is, neerstrijken in de toppen van de vegetatie. Bij zonsopgang zal het vogeltje dicht in de buurt een geschikte plek zoeken om te rusten en te foerageren. Aangezien de vetreserves nog onvoldoende zijn en ook de rui nog niet geheel voltooid is, zal hij waarschijnlijk een paar dagen blijven om meer kracht op te doen voor de verdere trek. Naarmate zijn lichamelijke conditie verder op peil komt en hij meer vetreserves heeft opgeslagen, zullen de periodes van actieve trek langer worden en de rustperiodes korter.

Als alles naar wens verloopt -en hij is genetisch gezien zodanig uitgerust dat dit zeer waarschijnlijk is- zal hij in optimale conditie verkeren tegen de tijd dat hij de grote hindernissen nadert, zoals de Middellandse Zee en de Sahara. Zo kan hij deze in enkele nachten, of misschien zelfs in een non-stop vlucht, oversteken.

Wereldreiziger

Inmiddels is hij al een maand of twee onderweg en heeft hij de nodige ervaring opgedaan, zoals het kiezen van de juiste vlieghoogte in verhouding tot de kracht van de wind, de relatie tussen zijwind en vaste herkenningsbakens op de grond en mogelijk het gebruikmaken van geluidscontact met andere trekkers.

Bij de oversteek van de Sahara kan het zijn dat hij op grote hoogte vliegt, waar gunstige winden waaien en lage temperaturen heersen, zodat uitdroging en oververhitting worden voorkomen. Als hij gedurende de dag de reis onderbreekt, zal hij in de woestijn op zoek gaan naar stenen of andere plekken waar schaduw is. Als de vetreserves te laag zijn, zal hij een oase opzoeken om daar weer op kracht te komen, teneinde de lange reis te volbrengen.

Als de grote obstakels genomen zijn worden de dagelijkse afstanden steeds korter tot die magische inwendige klok op een dag aangeeft dat de reis is voltooid en de bestemming is bereikt. Hij is aangekomen in het overwinteringsgebied, waar ook soortgenoten en andere vogels uit het noorden verblijven.

De reis heeft tussen de drie en vijf maanden in beslag genomen. De terugreis in het voorjaar legt hij veel sneller af. Hij is nu een ervaren wereldreiziger en is bekend met de plek waarnaar hij moet terugkeren. Op de leeftijd van nog geen jaar heeft hij dan de lange reis heen-en-weer naar Afrika met succes volbracht. Wij kijken in het voorjaar weer reikhalzend naar hem uit!

Informatie uit: Migration, a general survey, Peter Berthold, Oxford University Press, 2001

KOCH & NOTARISSEN

'S - GRAVENHAGE

Groot Hertoginnelaan 32a – 2517 EG 's-Gravenhage
Telefoon (070) 346 95 02 – Telefax (070) 345 82 33
info@kochnotarissen.nl

Haagse oeverzwaluwen gered

DOOR HETTY MOS

Foto: Hetty Mos

In de nieuwe wijk Leidschenveen wordt druk gegraven en gebouwd. De vogels krijgen weinig kans op de bouwkavels te broeden en meestal lukt het ontmoedigingsbeleid wel. Je moet de vogels geen enkele kans geven, want dan grijpen ze hem. Aannemers mogen wel verhinderen dat vogels gaan broeden, maar als ze eenmaal nestelen zijn de nesten bij Flora- en faunawet beschermd. Een aantal visdieffjes betrok een kale vlakte en de aannemer die met een shovel door de nesten reed, kreeg een proces-verbaal van de milieupolitie.

Andere bouwvakkers hadden voor het weekend alvast een sleuf gegraven, dan konden ze gelijk daarna buizen gaan leggen. Dat pakte even anders uit, want Cees Koppers (altijd paraat) constateerde dat oeverzwaluwen de kans hadden waargenomen om in de helling talloze nestgaten te graven. Hij heeft ervoor gezorgd dat er hekken rond het terreintje zijn gezet, zodat de oeverzwaluwen rustig hun jongen groot kunnen brengen. Pas daarna kan er weer gebouwd en gegraven worden door de mens!

BIRDPIX, vogels van de rode lijst in Museon Den Haag

Een prachtige selectie vogelfoto's is nog t/m 26 oktober a.s. te bewonderen in het Museon. Het thema is de Rode Lijst van bedreigde Nederlandse vogelsoorten. De tentoonstelling kwam tot stand in samenwerking met Vogelbescherming Nederland en Birdpix. De website *www.birdpix.nl* is de grootste op het gebied van vogelfotografie in ons land. Jaarlijks bundelen zij de mooiste foto's in een boek, waarbij de fotografen beschrijven hoe de foto tot stand is gekomen. De Haagse Vogelbescherming is trots dat zij regelmatig werk van Birdpix-fotografen in De Wulp aan u kan tonen. Het Museon is geopend van dinsdag t/m zondag van 11.00 tot 17.00 uur en in de schoolvakanties eveneens op maandag. Kijkt u voor meer informatie op *www.museon.nl*.

Rondom Den Haag, mei - juli: *Onzichtbare dwaalgast*

DOOR WOUTER PLOMP

Op een ouderwets koel voorjaar volgde toch weer een hete lente : vooral mei was zomers warm en de voortdurende oostenwind bracht naast de bekende boomvalken, ook enkele roodpootvalken naar onze regio: met name Lentevreugd was begin mei een goede plek. Ook over Meijendel vlogen veel roofvogels, eind april nog een *slechtvalk* (en een *velduil*!). In mei volgden *visarend, rode wouw* en ook dit jaar weer een paartje *wespendieven*. Hier waren tevens *wielewalen, zomertortels, blauwborsten, paapjes* en *tapuiten* (alleen doortrekker?) te zien.

Het Haagse Bos had de primeur (?) van een mogelijk broedende *visdief* in de stad. Ook bijzonder was een *wielewaal* in het Hubertuspark en een *bosuil* achter het Haganum. Een mooi plaatje is de waarneming van een *gekraagde roodstaart* op de grote zwarte bel op de Waalsdorpervlakte (uit de jaren 60 herinner ik me *zwarte roodstaarten* van de abdij in Middelburg tijdens de jaarlijkse dodenherdenking, waar de minuut stilte vaak de eerste *gierzwaluw* van het jaar opleverde, die nu meestal al een week eerder te zien is). *Zwarte roodstaarten* werden overigens wederom gemeld van het havengebied in Scheveningen waar eveneens een (gehavende?) *zwarte zee-eend* vertoeft.

Foto: Sytze Jongma www.sytze-natuurfoto.nl

Visdief

Op de Starrevaart verblijven vrijwel de gehele periode *lepelaars* en *zwarte ruiters* tussen de *grutto's, oeverlopers* en *tureluurs*. Bij de goed bezette *kokmeeuwen-* en *visdieven*kolonie zitten ook af en toe *zwartkopmeeuwen*. Tenslotte togen hordes vogelaars, bepakt en behangen met apparatuur, in de avonduren naar de Van den Berghstichting tussen Katwijk en Noordwijk om het "pjuu" op te vangen van een overigens onzichtbare *dwergooruil* (wie is hier nu 'normaal', kun je je afvragen?).

Meerdaagse excursie: Texel: 3 t/m 6 oktober 2008

Leiding: Nicolette Rab en Ton Haase **Vervoer:** 2 busjes, max: 17 personen

Dit jaar willen wij ons najaarsweekend weer op Texel houden, in de trektijd is dit "The place to be". Het getij is gunstig en het is een aantal jaren geleden dat wij dit waddeneiland langer dan een dag hebben bezocht. Een wandeling in de slufter met wellicht zoals in 2004 de eerste strandleeuweriken, trektellen bij de vuurtoren en de tuintjes waar heel regelmatig bijzondere soorten worden gezien, de Mokbaai die altijd goed is voor duizenden steltlopers en de gehele oost-waddenkant. Texel heeft veel vogeluitkijkpunten, waardoor meer dan genoeg te zien is.

Verblijf: Bungalowpark Prins Hendrik. Prachtig gelegen, direct achter de waddendijk 3 km buiten Oosterend naast 'De Schorren', een gebied van Natuurmonumenten. Tot onze beschikking staan 3 bungalows voor 6 personen, elk met 3 x 2-pers. slaapkamers.
De eerste avondmaaltijd zal uit soep en brood bestaan. Overige warme maaltijden zullen door het bijbehorende hotel verzorgd worden.

Kosten: € 195,-
Opgave: door storting van een aanbetaling van € 50,- op rekeningnr 271.84.86 van de Haagse Vogelbescherming, Den Haag o.v.v. 'reis Texel'. Definitieve inschrijving is op volgorde van binnenkomst van de aanbetaling en vol is vol.
Annulerings-/reisverzekering zelf verzorgen.
Het reglement 'Deelname excursies/reizen' is van toepassing.

U kunt informatie krijgen bij Nicolette Rab, tel. 070- 354 8974 of e-mail: *hvbexcursies@live.nl*
Neemt u verder een kijkje op: *www.prins-hendrik.nl* en de site van de Vogelwerkgroep Texel, *http://home.planet.nl/~witte005*.

CEL lezingen najaar 2008

Maandag 15 september 2008
Spreker: Sjaak Schilperoort - Onderwerp: Starrevaart
Toelichting: Sjaak is geruime tijd actief in dit gebied, waar ieder van ons al menig maal is geweest. Hij houdt de site *www.vwgvlietland.nl* bijna dagelijks bij. Vanavond laat hij ons genieten van een aantal jaren Starrevaart.

Maandag 20 oktober 2008
Spreker: Vincent van der Spek - Onderwerp: grauwe kiekendief en Burkina Faso
Toelichting: Vincent vertelt over de bescherming van de grauwe kiekendief in Nederland/ Duitsland.
Tevens doet hij verslag over de, in samenwerking met de Nederlandse Vogelbescherming, gemaakte reis naar Burkina Faso (West Afrika), die in januari 2009 een vervolg zal krijgen.

Maandag 17 november 2008
Spreker: Tom Loorij - Onderwerp: Eilat
Toelichting: Tom is in 2007 op vogelreis naar Eilat (Israël) geweest. Eilat is vermaard bij vogelaars. Het ligt op de trekroute van allerlei roofvogels, zangvogels en steltlopers. Ook ligt het ideaal voor veel inheemse soorten.

Alle lezingen worden gehouden in 'Het Benoordenhuis', Bisschopstraat 5, Den Haag en beginnen stipt om 20.00 uur.

Contactadres CEL: Nicolette Rab, tel. CEL: 070-354 89 74 of 06-18 43 69 25, e-mail: *hvbexcursies@live.nl*

Zaterdag 6 september 2008: vogelrustgebied Dr. Abraham Schierbeektuin

Ochtendexcursie (zie kader)*
We maken een wandeling in dit normaliter niet voor het publiek toegankelijke vogelrustgebied. Op velerlei verzoek neemt Hetty Mos ons weer mee de tuin in en zal ze uitleggen wat een vogelrustgebied inhoudt, hoe dit tot stand komt en wordt beheerd.
Leiding: Hetty Mos
Tijdstip: 9.00 uur
Verzamelpunt: ingang bij hek vogeltuin hoek Boomkruiperlaan/Laan van Poot
Opgave: deelnemers dienen zich vooraf op te geven bij het contactadres
Kosten: geen

Zondag 14 september 2008: De Hoge Veluwe

*Lange dagexcursie met eigen vervoer** (zie kader)*
We maken een mooie fietstocht (witte fietsen) naar de raven bij het Deelenseveld en zullen tussen 17.00 uur en 20.00 uur onder leiding van een gids naar het burlen van de herten gaan kijken en luisteren bij een speciaal daartoe bestemd en normaliter niet-toegankelijk wildobservatiepunt.
Tevens krijgen we een film te zien over de bronsttijd van de edelherten.
Neem ook eten mee voor de avond, want er is geen tijd om ergens uitgebreid te bestellen. Het restaurant aldaar zullen we tussen 16.15 en 16.30 uur bezoeken. We zijn om ongeveer 21.30 uur terug in Den Haag.
Leiding: Nicolette Rab
Tijdstip: 11.00 uur
Verzamelpunt: Min LNV (Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit)
Opgave: deelnemers dienen zich vooraf op te geven bij het contactadres
Kosten: vervoer, entree park (€ 7,-) en kosten gids (€ 2,-).

Zaterdag 20 september 2008: vogelringstation Meijendel

*Ochtendexcursie */** (zie kader)*
We gaan omstreeks 9.30 uur op bezoek bij de vrijwilligers van het vogelringstation die al vanaf 's-ochtends vroeg bezig zijn met het vangen en ringen van de (trek)vogels. Hoe een en ander in zijn werk gaat, zal worden uitgelegd en getoond. Daarna kan nog een wandeling in de zeereep worden gemaakt.
Leiding: Maarten Verrips
Tijdstip: 8.30 uur
Verzamelpunt: Boerderij Meijendel
Opgave: deelnemers dienen zich vooraf op te geven bij het contactadres. Let op: beperkt aantal deelnemers, max. 15!
Kosten: geen

Zondag 28 september 2008: Westduinpark en De Vulkaan

Ochtendexcursie (zie kader)*
We maken een wandeling door het Westduinpark en bezoeken de trektelpost 'De Vulkaan'. We kunnen (onder optimale weersomstandigheden) in de trektijd verrast worden door veel soorten en grote aantallen. We hopen dat vandaag zo'n dag zal zijn.
Leiding: nog niet bekend
Tijdstip: 9.30 uur
Verzamelpunt: hoek Fuutlaan/Laan van Poot
Opgave: deelnemers dienen zich vooraf op te geven bij het contactadres
Kosten: geen

Trektelpost 'De Vulkaan'

Aan het einde van de De Savornin Lohmanlaan ligt in de zeereep een duintop die 'De Vulkaan' wordt genoemd. Vanaf deze top wordt zowel in het voor- als najaar de vogeltrek waargenomen. Bij een gunstige wind zullen er in de vroege ochtenduren in september en oktober trektellers staan die op de momenten die het toelaten zeker bereid zijn u enige uitleg te geven. Neemt u eens een kijkje op:
www.vwgdenhaag.nl

Vrijdag 3 t/m maandag 6 oktober: Texel

4-daagse excursie naar Texel in de trektijd (meer informatie op pagina 13).

Zaterdag 11 oktober 2008: Zuid-Kennemerland

*Dagexcursie met eigen vervoer** (zie kader)*
We bezoeken dit Nationale Park en maken een wandeling in het gebied Duin en Kruidberg. Daarna zullen we in de buurt nog een ander terrein bezoeken.
Leiding: Ton Haase
Tijdstip: 8.30 uur
Verzamelpunt: Min LNV
Indien u dit heeft, graag uw lidmaatschapskaart van Natuurmomumenten meenemen
Opgave: deelnemers dienen zich vooraf op te geven bij het contactadres
Kosten: vervoer

Zondag 19 oktober 2008: Goeree-Overflakkee

Dagexcursie met eigen vervoer/** (zie kader)*
We gaan langs een aantal vogelrijke plekken en uitkijkpunten van dit eiland.
Leiding: Nicolette Rab
Tijdstip: 8.30 uur
Verzamelpunt: Min LNV
Opgave: deelnemers dienen zich vooraf op te geven bij het contactadres
Kosten: vervoer

Zaterdag 25 oktober 2008: Delftse Hout

*Ochtendexcursie met eigen vervoer** (zie kader)*
We maken een mooie wandeling in dit dichtbij gelegen fraaie stukje natuur.
Leiding: Jaap Zoet
Tijdstip: 8.30 uur
Verzamelpunt: Min LNV
Opgave: deelnemers dienen zich vooraf op te geven bij het contactadres
Kosten: vervoer

Zaterdag 1 november 2008: Flevopolder

Dagexcursie met eigen vervoer/** (zie kader)*
We bezoeken weer een aantal mooie uitkijkpunten en hopen de zeearenden te zien (dit jaar 2 jongen!).
Leiding: Jaap Zoet en Ton Haase
Tijdstip: 8.30 uur
Verzamelpunt: Min LNV
Opgave: deelnemers dienen zich vooraf op te geven bij het contactadres
Kosten: vervoer

Zaterdag 8 november 2008: De Horsten

*Ochtendexcursie** (zie kader)*
We maken een wandeling op dit koninklijke landgoed.
Leidingg: Maarten Souverijn
Tijdstip en **Verzamelpunt**: 8.45 uur Min LNV of 9.00 uur parkeerplaats hoofdingang De Horsten
Opgave: deelnemers dienen zich vooraf op te geven bij het contactadres, graag doorgeven naar welk verzamelpunt u komt!
Kosten: entree terrein

Zondag 16 november 2008: Zeeland

Dagexcursie met 1 of 2 busjes/** (zie kader)*
We maken een paar kleine wandelingen en bezoeken een aantal vogelhutten, inlagen en platen, alsmede het Plan Tureluur in de Prunjepolder.
Leiding: Nicolette Rab
Tijdstip: 8.30 uur
Verzamelpunt: Min LNV
Opgave en **kosten**: deelnemers dienen zich vooraf op te geven door middel van storting van € 25,- (niet-leden € 27,50 en jeugdleden € 7,-) op de girorekening genoemd in het kader onder vermelding van 'excursie Zeeland'.
Het bedrag dient uiterlijk 27 oktober 2008 door ons te zijn ontvangen.

Zaterdag 22 november 2008: reünie meerdaagse excursies

Plaats: Het Benoordenhuis
Tijdstip: 10.30 uur tot 15.30 uur
Kosten: reeds voldaan door de deelnemers, die nog een persoonlijk bericht zullen krijgen.

Zondag 30 november 2008: De Wilck en Starrevaart

Ochtendexcursie met eigen vervoer (zie kader)*
We rijden eerst naar De Wilck en evt. de vogelhut ter plaatse (Hazerswoude) en bezoeken daarna de Starrevaartplas, die inmiddels gevuld zal zijn met behoorlijke aantallen wintergasten uit het hoge noorden.
Leiding: Ton Haase
Tijdstip: 8.30 uur
Verzamelpunt: Min LNV
Opgave: deelnemers dienen zich vooraf op te geven bij het contactadres
Kosten: vervoer

HET KADER

Contactpersoon CEL: Nicolette Rab, telefoon: 070-354 89 74 of 06-18 43 69 25, e-mail: *hvbexcursies@live.nl*

Penningmeester CEL: Jan Pietersen, Hengelolaan 948, 2544 GK, Den Haag, telefoon: 070-367 25 85

Verzamelpunt: De parkeerplaats naast het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (Min LNV), Bezuidenhoutseweg 73, Den Haag (tenzij anders genoemd).

Opgave: Voor alle excursies dient u zich vooraf op te geven bij de contactpersoon van de CEL (tenzij anders genoemd). Mocht u na opgave onverhoopt verhinderd zijn, dan vernemen wij dit graag zo spoedig mogelijk i.v.m. het vrijkomen van ruimte voor anderen. Deelname is naar volgorde van opgave.

Vervoer: Voor dagexcursies met eigen vervoer aangeven of u zelf met uw auto kunt rijden en hoeveel deelnemers u kunt meenemen; of dat u met een deelnemer wilt meerijden. Kosten voor meerijden is € 0,06 per kilometer, af te rekenen met de chauffeur.

Rekeningnummer: Voor excursies waaraan kosten zijn verbonden die moeten worden overgemaakt, dient u het aangegeven bedrag te storten op rekeningnummer 271.84.86 van de Haagse Vogelbescherming, afdeling excursies. Annuleringen schriftelijk of telefonisch meedelen aan de penningmeester.

Regels en reglement: Met het verschijnen van de nieuwe agenda, vervalt automatisch de vorige. Deelname geschiedt op basis van het Reglement Deelname Excursies (2006). Dit reglement kunt u opvragen bij de penningmeester.

Jeugd: Op alle excursies zijn ook jongeren welkom!

Zwaarte excursies:

- * lichte wandeling, geen conditie vereist
- ** flinke wandeling, enige conditie vereist
- *** lange wandeling of meerdere wandelingen, conditie vereist
- **** zware wandeling(en) in moeilijk/ruig terrein

Eten en drinken: Neem wat te eten en drinken mee voor onderweg, daar er niet altijd een uitspanning kan worden bezocht.

Kleding: Aangeraden wordt waterdicht schoeisel en regenkleding mee te nemen. In de winter warme kleding en handschoenen. In de zomer ademende kleding in lagen met voldoende bedekking tegen felle zon en eventueel insecten.

Foto: Laura Dorst

Vogel herkenningscursus najaar 2008

De in het voorjaar gehouden Vogelherkenningscursus werd bijzonder goed bezocht en daarom zal de **najaarscursus** hierop gaan aansluiten. In een nieuwe serie van 3 avonden én een excursie, zal cursusleider Eduard Opperman nieuwe en (nog) niet behandelde onderwerpen aan de orde stellen. De cursus is met name gericht op de 'niet-beginners'. Een 'beginners' cursus zal weer in het voorjaar van 2009 worden georganiseerd.

De cursus wordt gehouden op woensdag, steeds van 20.00 tot 22.15 uur:

17 september
1 oktober
8 oktober

Locatie: Milieuservicepunt Zuiderpark (bij de Kinderboerderij), Anna Polakweg 7, 2533 SW Den Haag.

De datum van de excursie wordt tijdens de cursus in overleg vastgesteld.

Kosten: € 15,- p.p., over te maken op rekeningnummer 271.84.86 van de Haagse Vogelbescherming, o.v.v. 'cursus najaar 2008'. Let wel: vol is vol. Inschrijving volgt na ontvangst van betaling.
Informatie en aanmelding: Jan Pietersen, tel.: 070 - 367 25 85,
e-mail: *hvbexcursies@live.nl.*

Een dag uit de tuin van Hennie

DOOR HENNIE REILING

21 Juni, die dag zal mij nog lang heugen. Het begon als een gewone dag, met zijn inmiddels geijkte rituelen. Ik had de hele dag buiten in de tuin gelegen. Pot thee naast me, stapels boeken, waaronder natuurlijk verschillende vogelboeken. Ja mensen, soms mag je het onaangename inruilen voor het aangename, indien mogelijk natuurlijk.

In tegenstelling tot vroeger mag je de vogels het hele jaar voeren. Of het nodig is laten wij maar even in het midden. Er hangen bij mij in de tuin verschillende voedersilo's, een voedertafel, voederhuis voor pinda's en een meelworm-feeder. De voedersilo's worden het meest bezocht door koolmezen, een enkele pimpelmees, heel veel huismussen (gemiddeld zo'n 20 stuks) en een gekke tortelduif die het niet snapt dat de voedersilo voor hem niet geschikt is. De voedertafel wordt bezocht door de grotere vogels, turkse tortels, houtduiven, spreeuwen, merels, kauwen en een kraai. De koolmezen vliegen af en aan naar de meelwormen-feeder en hangen ondersteboven aan het pindahuis. Met een beetje geluk en het goede voer, zijn ze allemaal tegelijk aan het foerageren. Ik heb niet geweten dat de vogels je zoveel plezier kunnen geven. Heeft Hans Dorrestein dan toch gelijk, dat vogels kijken je redt van drankmisbruik, drugs, je huwelijk, etc.? Je zou het bijna denken.

Maar goed, om even weer terug te komen op de bewuste 21 juni. Ik had dus heerlijk buiten gelegen en genoten van de vogels die die dag allemaal aanwezig waren. De kids kwamen aan het eind van de dag op bezoek om even poolshoogte te nemen van moeder. Wij zaten net met z'n allen binnen toen er een hels kabaal ontstond. Een gekrijs, een gekletter en geschreeuw. Ik keek naar buiten en zag tot mijn stomme verbazing een sperwer met een noodvaart aan komen vliegen. Hij dook op de voedertafel en nam een huismus mee. Vervolgens wilde hij op de schutting gaan zitten om de mus te verorberen, maar hij belandde op een ijzeren draad. Door de buren gespannen, zodat er geen vogels op de schutting kunnen gaan zitten. Zouden ze misschien niet blij zijn met mijn hobby?! Dus week de sperwer uit naar ons schuurtje achterin de tuin en of het de gewoonste zaak van de wereld was, verslond hij daar zijn mus met huid & veren. Pas daarna vloog hij weg. Een prachtig gezicht. Jammer voor de mus, maar zo zijn de wetten van de natuur eenmaal.

Zomaar een dag uit mijn tuin.

Langs deze weg wil ik iedereen bedanken voor de beterschapskaarten, telefoontjes, opbeurende e-mailtjes etc tijdens mijn ziek zijn. Dat doet een mens altijd goed!

De burgemeester op bezoek

DOOR LILY WEERDESTEIJN - FOTO'S JOS VAN LEEUWEN

In de vorige Wulp heeft u het relaas van de ooievaar kunnen lezen. Volgens de ringgegevens ging het om een vogel die 24 jaar geleden als 2 jarige is geringd in Nieuwpoort. Het was dus al een oude knar. Tot onze grote schrik schijnen meerdere vogels elastiekjes voor regenwormen aan te zien.

We kregen eind juni een steenuiltje binnen dat een braakbal uitspuugde waarin een elastiekje zat. Gelukkig heeft dit vogeltje hiervan geen hinder ondervonden, want het eet goed. Het uiltje is intussen geringd, misschien horen we er iets van terug. Het is een vogeltje van de rode lijst waarop we zuinig moeten zijn.

Helaas is in ons asiel niet genoeg ruimte voor de opvang van roofvogels en uilen. Steeds moeten we een oplossing zoeken. Letterlijk leuren we met deze vogels bij andere asielen. Dit houdt in dat die vogels Den Haag uit gaan, wat ik niet echt ideaal vind.Vooral volwassen vogels zijn trouw aan hun territorium en moeten daar naar terug. Ook onze burgemeester Van Aartsen beaamde: 'wat Haags is, moet Haags blijven.'

Op 3 juli bracht de burgemeester een werkbezoek aan ons vogelasiel. Alles moest uiteraard spik en span zijn voor zijn komst. Een aantal vrijwilligers was extra gekomen om schoon te maken. De vlaggen werden opgehangen. De eerste indruk, ook voor een burgemeester, is belangrijk.
Hij werd ontvangen door Hank en Lily en tijdens de thee lichtten Hank en John hem in over de toekomstplannen van het asiel. Zij hadden van tevoren te horen gekregen dat er over de nieuwbouw en

eventuele kosten, niet te veel gepraat mocht worden. Tot onze verbazing was hij juist hiernaar nieuwsgierig en Hank en John grepen hun kans. Hank vertelde over de sociale functie die het asiel voor veel mensen heeft. Je kon aan zijn vragen merken dat het vogelasiel zijn belangstelling had.

Met Lily deed hij een rondje asiel. Hij zag al snel dat het een krappe bedoening was, want overal zaten vogels. Alle hokken waren bezet. Hij bekende niet zo gecharmeerd te zijn van duiven, dus werd gelijk van de gelegenheid gebruik gemaakt de duiventillen, die de Dierenbescherming samen met de Gemeente her en der in de stad wil plaatsen om overlast van duiven te beperken, te promoten. Tijdens de rondleiding sprak hij met diverse vrijwilligers en Carla vertelde over haar Ooievaarsbaan via de Werkbij. Natuurlijk moest de burgemeester ook op de foto met een vogel. Een tamme ontsnapte kerkuil fungeerde als figurant. Na afloop was er nog even tijd voor een ontspannen praatje. De burgemeester is langer geweest dan de voorgeschreven tijd. Kortom, het was een geslaagde middag en ik kan zeggen dat we een aardige burgemeester hebben.

In 2012 loopt het huidige huurcontract met de gemeente af. Het mooiste is, als er ergens een locatie vrij komt. Zo niet, dan moet het huidige asiel verbouwd of uitgebreid worden. Wat het wordt is nog onzeker. Er komt heel wat bij kijken voordat een en ander is verwezenlijkt. Wij zijn dan ook heel blij dat o.a. Hank Hoogwout, John Woudstra en Frits IJzendoorn, onze oud-bestuursleden deze taak op zich willen nemen. Je bent er niet alleen met overleg plegen met diverse instanties, ook bijvoorbeeld sponsors werven hoort hierbij. De asielcommissie heeft er in ieder geval alle vertrouwen in.

Sommigen onder u zullen zeggen: ‘jullie hebben toch een aantal jaren terug ook al verbouwd?’. Dat klopt, maar sinds de laatste tien jaar is het aantal vogels met zo’n 1.500 per jaar toegenomen. Waaronder dus ook (meer) roofvogels en uilen.
Graag willen wij alle vogels zo welkom kunnen blijven heten als onze burgemeester!

Haagse vogelaars in het hoge noorden

DOOR CAROLINE WALTA

Het Nationaal Park De Alde Feanen is een groot laagveenmoeras in Friesland en het domein van zo'n 100 soorten broedvogels. In de periode van 16 t/m 19 mei herbergt het gebied en omgeving eveneens een groep van 15 vogelaars van de Haagse Vogelbescherming.

Foto: CW

Vermoeide oogjes proberen vanuit de bus onderweg al een paar vogels te spotten. Maar dat valt niet mee, want we zijn om 7 uur in de ochtend vanuit Den Haag vertrokken. De combinatie van cafeïne bij wegrestaurant -hoe toepasselijk- De Lepelaar en het opsnuiven van de frisse buitenlucht, doet wonderen. Bij onze eerste vogelstop in Easterskar staan we meteen oog in oog met een enthousiast zingende blauwborst. Boven de toppen van het bos jaagt een boomvalk op insecten. Vanuit de kijkhut zien we hoe drie roepende koekoekmannen indruk proberen te maken op een vrouwtje. Na een smakelijke stop bij de ambachtelijke bakker in Grou, testen we in natuurgebied Timmertsmar hoe we het verschil kunnen horen tussen een zingende zwartkop ('volle, gevarieerde zang') en tuinfluiter ('een snelle merel'). Dat is nog best lastig. Vooral als er dan een spotvogel doorheen begint te roepen. Aan het einde van de middag komen aan bij onze bungalows in Earnewoude. Na een korte verkenning van de omgeving en een lekkere soepmaaltijd gaan de vogel(aar)s bijtijds 'op stok'.

Kijken ≠ waarnemen

Thuis heb ik een wekker met vogelgeluiden, maar nu maken échte vogels mij wakker. Alleen, het koor van zanglijsters begint hier al vanaf 4.00 uur aan het hoogste lied. Nog even 'snoozen' en dan aan het ontbijt, want we vertrekken vandaag vroeg naar het Lauwersmeergebied. Bij het Jaap Deensgat is niets wat het lijkt. Na goed *waarnemen* blijkt de rustende visdief een reuzenstern, zijn de apart getekende plevieren steenlopers in zomerkleed en wordt de roofvogel in zwart-bruinig kleed gedetermineerd als juveniele slechtvalk. We leren veel van de ervaren vogelaars onder ons. Helaas pakken donkere wolken zich samen, neemt de frisse wind toe en begint het te stortregenen. Dan maar vogelskijken vanuit de busjes.

In het veld van de Bantpolder lopen twee kemphanen in baltskleed. De ene vogel heeft een oranjebruine sierkraag, bij de ander zijn deze veren gitzwart. Erg mooi! Bij de vogelkijkhut Sylkajút is de gemelde zeldzame terekruiter gevlogen, maar er zijn nog veel andere steltlopers te zien, zoals de kleine-, krombek-, temmincks-strandloper en kanoet. 's Avonds beleven we een schitterende zonsondergang in de Jan Durkspolder. Zwarte sterns vliegen laag over het water en brandgansouders gaan met hun donskuikens op zoek naar een veilige slaapplek.

Kijken of fietsen

Deze morgen verkennen we natuurgebied De Grote Wielen. Vanaf een uitzichtplateau zien we een bruine kiekendiefman met zijn poten takken naar het nest brengen, dat goed verborgen in het riet ligt. Tussendoor jaagt hij een kraaienpaar weg. Zijn vliegkunsten zijn spectaculair. 's Middags zitten we op de fiets. Om brokken te voorkomen spreken we af dat we óf rijden, óf vogelskijken. Geen combinatie van beide activiteiten. Na amper een kwartier fietsen gaat dit voornemen al in rook op, want er zit een vreemd ogende roofvogel in het veld. Een wirwar van vogelaars, fietsen, lunchpakketten, verrekijkers en telescopen duikt ongecontroleerd de berm in. Dan vliegt de vogel op en blijkt het 'toch gewoon' een buizerd. Bij de kokmeeuwkolonie van de Kraanlannen worden we wederom in verwarring gebracht, nu door een apart eendenpaar, namelijk een wintertalingvrouw en een zomertalingman. Om de opsomming van hectiek compleet te maken: er raken deze dag twéé fietssleutels kwijt. Na een zoektocht worden ze gevonden in het slot zelf en dat handig verborgen borstzakje.

Vandaag is rood

De boot haalt ons op in de tuin van onze bungalow aan het water en we hoeven niet meer te doen dan plaats te nemen en te genieten. We komen langs de aalscholverkolonie. Verderop vanuit het weiland roept een kwartel. We zien en horen veldleeuweriken. Watersnippen en gele kwikstaarten zitten op paaltjes op de uitkijk. Alles komt zo voorbij. Voorbij gaat ook onze vakantietijd, maar voordat we terug reizen naar 'het wilde westen', rijden we naar Fochteloërveen. Daar staan we oog in oog met heel speciale gasten: roodpootvalken! Een groep van ongeveer 25 vogels is 'afgedwaald' uit Oost Europa. De valken zitten in de kale takken van de bomen langs de weg en een aantal vogels scheert laag over om zich tegoed te doen aan libelles. In het zonlicht is de oranjerode kleur van poten (en bij het mannetje de rode 'broek') goed te zien.

Foto: CW

Roodpootvalk

Bij Hijkerveld houden we een picknickpauze, terwijl drie reeën het veld voor ons oversteken. We genieten van de rust en het uitzicht. Als 'toetje' gaan we naar de kijkhut. We zijn blij met het zien van een dodaars, want die hadden we nog niet op onze lijst. Verder komen er geruisloos vier wilde zwanen aanvliegen. En dan... daar zwemt een roodhalsfuut. Niet zoals wij deze vogel in de winter wel eens waarnemen, in grijzig verenpak, maar in prachtkleed met een helderrode nek en zwart masker.
Marco Borsato zong er een lied over. De afgelopen dagen hebben wij een hitparade samengesteld van meer dan honderd vogelsoorten in alle maten, vormen en kleuren. Maar vandaag voert er toch één tint de boventoon: *rood*.

Nieuwe leden

E. van Dixhoorn, Den Haag
D. Stewart, Den Haag
V. van der Spek, Den Haag
J. en S. Ruitenberg, Den Haag
S. Huijgens, Den Haag
R.E. Verberne, Den Haag
S. Terphuis, Den Haag
A.J.A. van der Heijde, Den Haag
M. Lok, Den Haag
Y. Haarsma, Den Haag
I.v.d. Velpen, Den Haag
H. Schuit, Den Haag
J.P. Geelen, Den Haag

De Bomenkapper

De Bomenkapper kapt of snoeit uw boom veilig, voor een vriendelijke prijs en met aandacht voor het dierleven in uw tuin.

De Bomenkapper:
- kan voor u takkenrillen en houtstapels bouwen
- gebruikt alleen milieuvriendelijke brandstof en olie
- geeft ecologisch advies bij de keuze van een nieuwe boom en kan deze ook voor u planten.

Voor gratis en vrijblijvend advies over de mogelijkheden en een prijsopgave, neem contact op met

Peter Waenink
06-13752132
070-7852161

www.bomenkapper.nl **info@bomenkapper.nl**

Verrassing op ooievaarsnest

DOOR MONIQUE VAN DEN BROEK EN LOES JALINK

De Haagse Vogelbescherming organiseert sinds twee jaar een mini-excursie naar de Haagse ooievaars. Of eigenlijk, naar het nest in de wijk Marlot. Deze zaterdag valt er een nare miezer regen en er worden niet veel mensen verwacht. Wij zijn dus verbaasd dat er meer dan twintig wandelaars, met paraplu en regenpak, op het verzamelpunt hoek Bezuidenhoutseweg/Hofzichtlaan staan.

Eén ooievaar kondigt zich al aan. Hij of zij (dat is bij ooievaars niet te zien) komt aanvliegen en strijkt neer in de wei bij Marlot. Misschien weet de vogel dat er na de regen veel wormen boven de grond komen. Het is tot nu toe erg droog geweest, waardoor er weinig voedsel te vinden was. Via het radioprogramma "Vroege Vogels" hoorde ik, dat in het oosten van Duitsland ooievaars de jongen uit het nest gooien, omdat de oudervogels geen eten voor ze kunnen vinden. Intussen staan we knus met elkaar onder een boom te schuilen en vertelt Jan van den Ende ons meer over de ooievaar en zijn geschiedenis.

Dit jaar zijn er vier nesten in onze buurt. Het nest in Marlot is al sinds 1998 bezet en elk jaar komen er wel drie jongen groot. Tot voor kort had ik er maar één jong gezien, maar als we bij de woonflat aan de Offenberglaan komen, staan er twee ooievaars. Ze staan een beetje voor zich uit te staren, waardoor het niet goed is te zien of het oude of jonge ooievaars zijn. Eindelijk gaan ze een beetje bewegen. De jongen zijn nu goed te herkennen aan de zwarte poten en de zwarte snavel. De linker oefent een beetje met zijn vleugels.

Foto: Hetty Mos

Dat is een jong. De rechter heeft een oranjerode snavel en is duidelijk een ouder. De excursiedeelnemers kijken door de verrekijkers, maar het beste is het tafereel te zien door een telescoop. Om de beurt kunnen we daarvan gebruik maken. De jongste deelnemer met z'n stekeltjeshaar, vindt het prachtig. Hij is met zijn moeder uit Voorburg gekomen om de ooievaars te zien. Dat wordt misschien een actieve vogelaar! Na een kwartier in de regen is er ineens nog meer te beleven op het nest. Heel langzaam staat er nóg een jong op, dat vliegoefeningen gaat doen. Leuk, toch twéé jongen dit jaar. De nesten bij

Foto: Hetty Mos

Parelmoerhorst nr. 62-108, Isabellaland nr. 530-556 en bij de Britse school aan het Kleine Loo, hebben dit jaar maar één jong.

We lopen terug naar de Bezuidenhoutseweg en kijken vanaf de hoek met de Zuidwerflaan naar de overkant. Op de laatste flat voor de Landscheidingsweg, vlakbij het Woonzorgcentrum Landscheiding, is dit jaar voor het eerst een nest. Waarschijnlijk zijn de ooievaars afkomstig van de Vlaskamp. Daar is met renovatiewerkzaamheden het nest van de schoorsteen gehaald. Hoewel het nest weer is teruggezet, zijn de ooievaars verdwenen.

In onze regio zijn nog twee andere nesten. De mooiste plek is wel het dak van Kasteel Wassenaar. Daar heeft de ooievaar voor het tweede jaar gebroed. Ook in de wijk Kerkehout in Wassenaar, boven het honkbalveld, zit weer een nest.

Ooievaars blijven ons fascineren!

Haagse vogelpostzegels in Heemstede

Tom Loorij is voor velen van onze Vereniging geen onbekende als het om vogelpostzegels gaat. Hij heeft vorig jaar twee nieuwe verzamelingen gemaakt met als titel "De Haagse Vogelbescherming van alle markten thuis" en "Den Haag - Vogelstad". In de eerste komen alle activiteiten van de HVB aan de orde, van het vogelasiel tot de milieucommissie en van de lezingen en excursies tot de vogelrustgebieden. De tweede geeft een doorsnede van alle vogels die in Den Haag en omgeving voorkomen, van huismus en halsbandparkiet in de stad, via de duinvogels tot de vogels op de trek en in de winter.

Om speciaal onze Haagse leden ook in de gelegenheid te stellen deze twee verzamelingen te bekijken heeft Tom in het najaar met opzet de dichtst bij Den Haag georganiseerde postzegeltentoonstelling uitgekozen om ze te exposeren. Dat is in Heemstede, ongeveer een half uurtje rijden. De expositie vindt plaats op 15 november (10.00 tot 17.00 uur) en op 16 november (10.00 tot 16.00 uur) 2008 in het sportcentrum Groenendaal, Sportparklaan 16 te Heemstede, de toegang is gratis. Nadere informatie over de (algemene) postzegeltentoonstelling kunt u vinden op *http://heemstede2008.blogspot.com.*

Tour de France

DOOR YVONNE VAN DE PITTE

Afgelopen juli keek ik, ondanks een zomerse middag, op televisie naar de koninginnerit van de Tour de France. Af en toe liep ik even naar buiten om een warme neus te halen. Plots zat daar op mijn terrasje een prachtige postduif, compleet met ringen om zijn pootjes. Uitgeput? Afgedwaald?

De renners in de tour rijden vrijwillig mee tegen hoge beloning en met optimale verzorging. Zo'n postduif beoefent zijn sport totaal onvrijwillig en onbeschermd ter meerdere eer en glorie van een duivenmelker, die zich mogelijk ook nog een geslaagd sportman vindt. Ik werd boos en verdrietig.

Wat te doen? Ik strooide wat gebroken maïskorrels, altijd voorradig voor 'mijn' houtduiven en kauwtjes en ik zette wat extra water neer. Al snel kwam het paartje houtduiven erop af en gelukkig lieten ze de indringer ongemoeid naar hartelust meepikken. Meteen ontdekte hij het kommetje water en deed zich ook daaraan tegoed.

Even later was hij verdwenen. Hij had zijn vliegtocht hervat, terug naar zijn thuishaven. Mag ik die 'veilig' noemen?
Ik denk van niet. Met tegenstrijdige gevoelens van opluchting en verontwaardiging kon ik weer tv gaan kijken om de echte sport te bewonderen: de spectaculaire finish in de Franse Alpen. Maar ondertussen dwaalden mijn gedachten af naar die postduif, die hoog in de lucht zijn eenzame race moest volbrengen.

Leden bedankt!!!

Toen ik in april 1999 werd gekozen tot voorzitter van de Haagse Vogelbescherming kreeg ik van veel actieve leden het voordeel van de twijfel. "Een buitenstaander die nog nooit aan een excursie had deelgenomen, die heel weinig van vogels afwist. Dat kan nooit een goede representant van de Vogelbescherming zijn". Dergelijke gedachten speelden ongetwijfeld door veel hoofden.

De zwartkijkers hebben m.i. ongelijk gekregen. Hun vrees was ongegrond, want er is veel positiefs tot stand gekomen in de ruim 9 jaar dat ik de vereniging heb mogen leiden.

Tijdens de Algemene Ledenvergadering van 27 juni jl. heb ik - bewust - niet gesproken over de wapenfeiten en hoogtepunten die het nu ex-bestuur heeft bewerkstelligd. Anders dan anderen, ben ik niet goed in het ophemelen van mezelf en het bestuur dat mij omringde. Bovendien was op genoemde ALV slechts 3% van de leden van de vereniging aanwezig en wil ik graag ALLE leden bedanken. Daarom hierbij een afscheidswoord, gericht aan u allen.

In de tijd van mijn voorzitterschap beleefde de vereniging twee echte hoogtepunten:

- in 2000 het 75-jarig bestaan van de vereniging, met gedurende het hele jaar een aantal manifestaties en het slotevenement in het Aloysius College in aanwezigheid van burgemeester Deetman;
- in 2002 het uitkomen van de film "Ooievaars Natuurlijk". Een film gemaakt door van Jan van den Ende en Monique van den Broek in opdracht van de HVB.

Daarnaast wil ik u enkele wapenfeiten niet onthouden.

- 2000: Het kwartaalblad gaat in zee met een aantal adverteerders. Doel is de Wulp kostendekkend te maken en een mooier blad aan u te presenteren.
- 2001: Een nieuw huurcontract met de gemeente voor het vogelasiel komt tot stand.
- 2002: De Nieuwjaarsreceptie nieuwe stijl werd ingesteld. Velen van u hebben deze in de afgelopen jaren bijgewoond. In 2005 werd de Nieuwjaarsreceptie gecombineerd met de uitreiking van de Gouden Wulpen aan actieve vrijwilligers van de vereniging en één aan een externe persoon die veel aan vogelbescherming doet.
- 2003: Start met de verjonging van het bestuur, waardoor nieuwe impulsen aan het beleid zijn gegeven.
- 2004: Professionalisering website.
- 2006: De historie van de vereniging wordt veilig opgeborgen in het Haags Gemeentearchief. Ook wordt in dit jaar het beeld "Opvliegende Reiger" ter nagedachtenis aan mevrouw De Vries onthuld op één van de eilanden in Landgoed Meer en Bos. De plaatsing van het beeld (in 2003 aangekocht) liep enige vertraging op, omdat het vinden van een geschikte locatie veel tijd vergde.
- 2007: Start plannen voor nieuwbouw van het vogelasiel de Wulp. Het huurcontract loopt in 2012 af en er is een gerede kans dat het asiel niet meer in Meer en Bos kan blijven.

Foto: Ap Mos

Dit is slechts een greep uit de vele werkzaamheden die het bestuur van de HVB heeft verricht om de vereniging stabiel te maken en te houden.

Als laatste wil ik de bestuursleden, met name mijn steun en toeverlaat al die jaren, Anne-Marie Plate, maar ook John Woudstra, Frits IJzendoorn, Jaap Grijmans en Marcel Nollen danken voor hun inzet en Idde Lammers veel succes toewensen in het nieuwe bestuur. En wil ik u, de leden, danken voor het in mij gesteld vertrouwen.

Hank Hoogwout, *voorzitter 1999-2008*

Verenigingswinkel

Voor informatie, publiciteit en verkoop

Open elke 1e zondag van de maand in het vogelasiel van 13.00 tot 16.00 uur.

Prijs in €

Ooievaar verjaardagkalender 8,00
Haymans vernieuwde uitgebreide Vogelgids zakformaat 14,95
Vogels op en rond de voederplank 12,50
CD's vogelgeluiden v.a. 10,95

Boekje "Vogels onder dak" met alle informatie over nestkasten 12,50
Nestkasten van hout 8,00
Plaatjes voor vernieuwing nestkasten 1,00
Div. modellen nestkasten op bestelling
bouwtekeninngen zie onze website

Raamstickers per vel (3 st. A4) 2,00
denk aan najaarsvogeltrek!

Beker met vogels per stuk 3,50
Bekers met vogels, serie van 3 stuks 10,00
Draagtas van ongebleekt katoen Vogelasiel De Wulp/Haagse Vogelbescherming 3,00
Diverse vogelkaarten v.a. 0,50

Het jaarlijkse inventarisatierapport voor leden gratis
Voor niet-leden 3,75

Heeft u buiten bovengenoemde openingstijd iets nodig, dan kunt u telefonisch een afspraak maken met 0174 - 21 38 25.

Voor informatie kunt u ook terecht op de website van de Haagse Vogelbescherming: *www.haagsevogels.nl* onder het menu-item "vereniging".

Adressen

Bestuur

Frederik Hoogerhoud	voorzitter
Frits IJzendoorn	penningmeester
Marianne Hoeing	asp. penningmeester
Aletta de Ruiter	secretaris a.i.
Ton Haase	lid
Idde Lammers	lid
Rogier Mos	lid
Jaap Zoet	aspirant-lid

Correspondentieadres:
Altingstraat 12, 2593 SX Den Haag
Rekeningnummer 358.61.85

Commissie Excursies en Lezingen en Films
Contactpersoon:Nicolette Rab
Telefoon 070 - 354 89 74
E-mail *hvbexcursies@live.nl*

Commissie Veldwerk
Contactpersoon:
Boudewijn Schreiner 070 - 350 53 88

Verenigingswinkel
Contactpersoon:
Riet Langenhuizen 0174 - 21 38 25
Trompstraat 17, 2684 XC Ter Heijde/ Monster
Rekeningnummer 203.19.03 t.n.v. verkoop en publicatie Haagse Vogelbescherming

Vogelasiel "De Wulp"
Heliotrooplaan 15, 2555 MA Den Haag
Telefoon 070 - 323 15 68
B.g.g. 0174 - 21 38 25
Rekeningnummer 509.26.75

Informatie
Voor alle vragen over (wilde) vogels en vogelbescherming kunt u bij ons terecht via e-mail *info@haagsevogels.nl* of telefoonnummer 0174 - 21 38 25

Alarmnummer Milieuzaken
Voor alle spoedeisende milieuzaken (bijv. kap- en snoeiwerk in de broedtijd) kunt u contact opnemen met Frederik Hoogerhoud: 06 - 41 27 15 31

Nelisse Makelaars B.V. • Statenlaan 128 • 2582 GW DEN HAAG
Tel: 070 350 14 00 • Fax: 070 350 66 86 • E-mail: info@nelisse.nl

zin in wonen